

Hela Dalarna Cyklar – utmaningen

Syfte

Syftet med Hela Dalarna Cyklars cykelutmaning är att locka fler att cykla mer - för hälsa, miljö och plånbok. Att genom samverkan mellan aktörer i länet skapa en stabil grund för gemensam utveckling av cykeltrafik såväl lokalt som regionalt. Visionen med arbetet är att Dalarna ska bli en ledande region i Sverige gällande cykling.

Bakgrund

Borlänge, Falun, Mora och Hedemora kommuner har tagit initiativ till Hela Dalarna cyklar. Under 2008 genomfördes en cykelutmaning med målsättningen att locka fler att cykla samt att uppmuntra de som redan cyklar att fortsätta. Borlänge, Falun, Mora och Hedemora kommuner tog, tillsammans med Stiftelsen Teknikdalen som samordnare, fram ett koncept för cykelutmaningen. Samtliga kommuner i Dalarna bjöds in att medverka, totalt deltog 12 av Dalarnas 15 kommuner. Cykelutmaningen genomfördes i flera kommuner även under 2009, men utan egentlig regional samordning och med minskad kraft.

Metod och material

Cykelutmaningen riktar sig till allmänheten och de som deltog fick hämta startkort på utvalda platser i sin kommun, se bild nedan. På startkortet fick de fylla i hur långt och hur ofta de cyklade, om de inspirerats att cykla mer tack vare kampanjen samt på baksidan ge idéer till hur cyklandet kan öka.

Under 2010 provade vi att genomföra utmaningen i två omgångar, Sommarcykla och Hösttrampa. De som cyklade minst 20 dagar under en av 6-veckorsperioderna kunde delta i en utlottning av sponsrade priser, alltifrån övernattningar till hotellmiddagar, biobiljetter och inträden till t ex Orsa Grönklitts björnpark och Aqua Nova. Vi tryckte även upp profilmaterial med Hela Dalarna Cyklars logga på som priser. 60 deltagare fick priser och övriga profilpriser fördelades mellan kommunerna efter deltagarandel. Dalarnas Tidningar sponsrade fem annonser.

Hela Dalarna Cyklar 2010						
Vecka nr						
Måndag						
Tisdag						
Onsdag						
Torsdag						
Fredag						
Lördag						
Söndag						
Summa km						

Sommarcykla: 17 maj – 27 juni
Hösttrampa: 23 aug – 3 okt

Delta genom att cykla till eller från jobbet, skolan eller under din fritid. Fyll i antal km.

När du cyklade minst 20 dagar under Sommarcykla och/eller Hösttrampa och lämnat in ditt startkort är du med i utlottningen av fina priser!

Totalt: _____ km

Namn:..... Alder: 15 år och under
Adress:..... 16 – 64 år
Postnr:..... Ort:..... 65 år och över

Tfn dagtid:.....
E-post:..... Hela Dalarna Cyklar har inspirerat mig att cykla mer



Startkort för Hela Dalarna Cyklar.

Exempel på annons i Dalarnas Tidningar:

Hösttrampa
23 aug - 3 okt 2010



Hela Dalarna cyklar

Ta chansen att vinna fina priser!

Lämna in startkortet till din kommuns inlämningsställen, senast 8 oktober. Se kommunens hemsida eller www.naturskyddsforeningen.se/dalarna

Sommarcykla motsvarade drygt 11 varv runt jorden, 39 000 liter bensin och 92 ton koldioxid.
Cykling är bra för hälsa, miljö och plånbok!




Modell med priser med Hela Dalarna cyklar-loggan: regncape, cykelväska, hjälmlås och mjuk reflex.

Mål och resultat

- ✓ Genomföra cykelutmaning för allmänhet och anställda i minst 10 av länets 15 kommuner. 14 kommuner deltog i Sommarcykla, alla Dalarnas 15 kommuner i Hösttrampa.

Kommun	Antal kort totalt	Sträcka totalt	Insp totalt	Insp totalt %	Bensin totalt	CO2 totalt, kg	Varv runt jorden
Avesta	339	84 558	130	38%	7 357	17 361	2,11
Borlänge	347	95 633	38	11%	8 320	19 635	2,39
Falun	546	252 266	159	29%	21 947	51 795	6,31
Gagnef	60	16 521	17	28%	1 437	3 392	0,41
Hedemora	95	27 981	26	27%	2 434	5 745	0,70
Leksand	150	38 840	44	29%	3 379	7 975	0,97
Malung-Sälén	107	25 329	40	37%	2 204	5 201	0,63
Mora	391	108 100	127	32%	9 757	23 026	2,70
Orsa	95	23 208	29	31%	2 019	4 765	0,58
Rättvik	86	22 251	28	33%	1 936	4 569	0,56
Smedjebacken	56	11 205	25	45%	975	2 301	0,28
Säter	161	24 468	-	-	2 129	5 024	0,61
Vansbro	125	29 294	60	48%	2 549	6 015	0,73
Älvdalen	48	7 527	-	-	655	1 545	0,19
Ludvika	95	11 304	-	-	983	2 321	0,28
Övriga	1	896	-	-	78	184	0,02
Summa	2 702	783 426	723		68 158	160 853	19,48

2702 startkort lämnades in under 2010. Deltagarna har, enligt tillgänglig statistik, under båda omgångarna cyklat ca 783 000 km vilket motsvarar 19,5 varv runt jorden. Om alla åkt bil (räknat på Volvo S80) istället för att cykla hade det krävts över 68 000 liter bensin och gett utsläpp av knappt 161 000 kg koldioxid till atmosfären.

✓ Enkät till cyklister via startkortet. *Genomfört. Se bilaga för alla idéer.*

Cirka en tredjedel har uppgett att de inspirerats att cykla mer av kampanjen! Många av deltagarna har kommit med idéer på hur cyklingen kan öka. Fler cykelbanor och bättre cykelbanor/underhåll är vanligast. Andra idéer är till exempel gratis cykelservice, bilfria dagar, att arbetsgivare uppmuntrar cykling genom ekonomiskt bidrag, cykelresepianerare på nätet, större cykelparkeringar vid butiker/resecentrum, ombytesmöjlighet vid resecentrum, hyrcyklar till turister, cykelskoj i skogen och tävling mot arbetskamrater.

✓ Bygga upp en hemsida med möjlighet att fylla i digitala startkort. *En sida för kampanjen gjordes på Naturskyddsföreningen Dalarnas hemsida, se <http://www.naturskyddsforeningen.se/kretsar-lan/dalarna/dalarna/Natur--miljo/klimat/HDC/>*

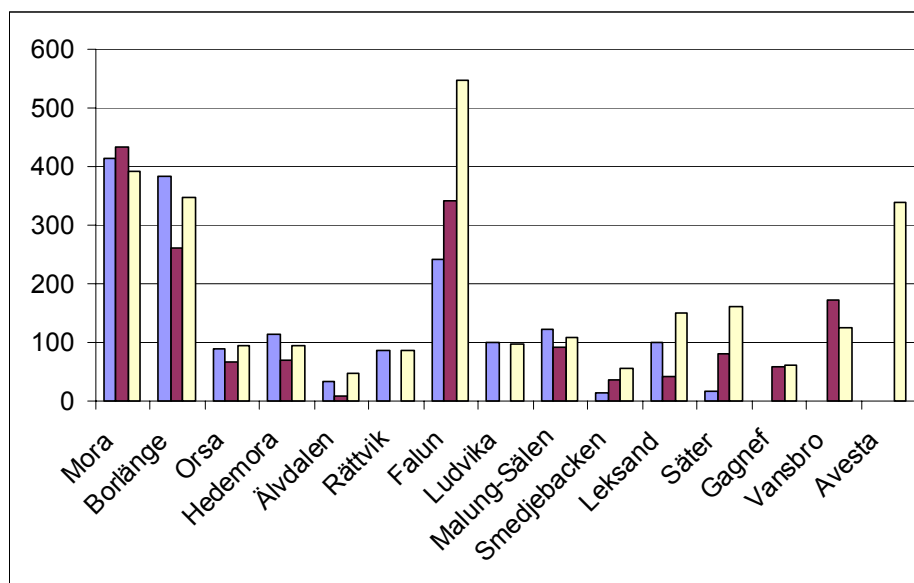
The screenshot shows the website 'Hela Dalarna cyklar - för hälsa, miljö och plånbok!' from Naturskyddsföreningen Dalarna. The page has a green header with the organization's logo. A left sidebar contains a navigation menu with categories like 'Hem', 'Natur & miljö', 'Dala Naturguider', 'Vindkraft', 'Skog', 'Handla Miljövänligt', 'Rovdjur', 'Klimat', 'Hastighetsöversyn', 'Europeiska Trafikanveckan', 'Hela Dalarna Cyklar!', 'Klimatbudskavle/cyklistafett', 'Förrum Rättvik', 'Barn & familj', 'Jordbruk & mat', 'Aktuellt', 'Kalendarium', 'Tidning & nyhetsbrev', 'Bli aktiv', 'Styrelsen', and 'Om oss'. The main content area features a title 'Hela Dalarna cyklar - för hälsa, miljö och plånbok!' and a photo of two cyclists on a road. Below the photo is a text block: 'Deltagarna har under 2010 års utmaning cyklat ca 783 000 km vilket motsvarar 19,5 varv runt jorden. Om alla åkt bil istället för att cykla hade det krävts över 68 000 liter bensin och gett utsläpp av knappt 161 000 kg koldioxid till atmosfären. Totalt lockades 2 702 personer att lämna in sina startkort. Vi hade till och med deltagare från Åland!'. Below this is a quote from Britta Lindqvist from Mariehamn. To the right of the main text is a cartoon illustration of a person on a bicycle. The right sidebar contains a section 'Har du vunnit?' with links to 'Vinstlista Hösttrampa' and 'Vinstlista Sommarcykla', a section 'Cykelutmaningen i siffror, kommunvis.' with links to 'Statistik hela 2010', 'Statistik 2008-2010', and 'Statistik Sommarcykla 2010', and a section 'Startkort Hela Dalarna Cyklar länet (pdf)' with links to 'Startkort länet, ifyllningsbart (Word)', 'Affisch', 'Startkort Falun', 'Startkort Borlänge', and 'Startkort Älvdalen'. At the bottom of the sidebar is a section 'Alla kommuner är med i cykelutmaningen i höst!' with a list of municipalities: Avesta, Borlänge, and Falun.

✓ Jämförelse med tidigare år

År 2010 lämnades fler startkort in än tidigare år, kanske tack vare att två omgångar genomfördes och att alla kommuner var med. Den cyklade sträckan var dock kortare än 2008.

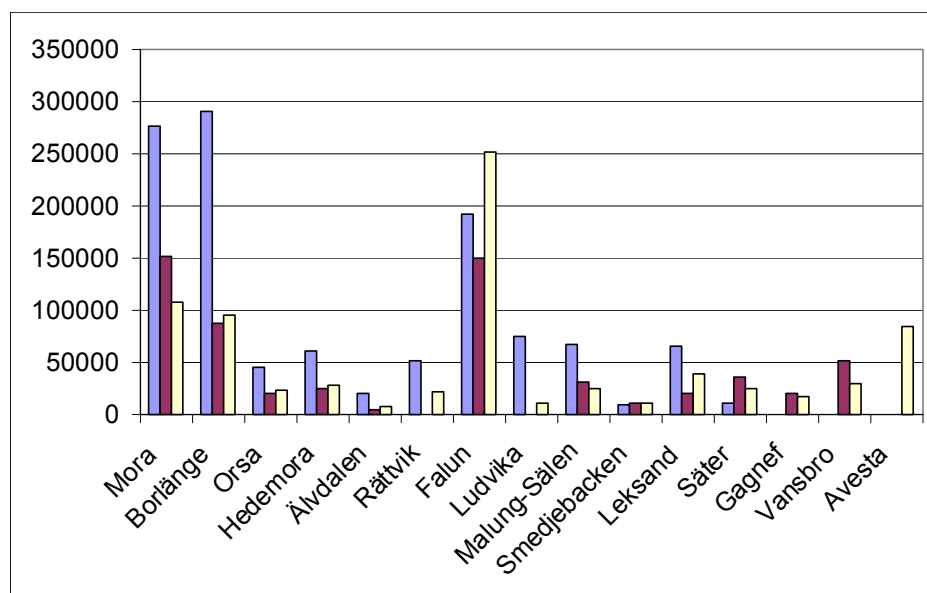
	2008	2009	2010
Antal insamlade kort:			
Mora	413	433	391
Borlänge	383	260	347
Orsa	89	68	95
Hedemora	114	69	95
Älvdalen	32	7	48
Rättvik	87		86

Falun	242	343	546
Ludvika	99		96
Malung-Sälen	121	92	107
Smedjebacken	15	37	56
Leksand	99	42	150
Säter	18	80	161
Gagnef		57	60
Vansbro		171	125
Avesta			339
Totalt	1712	1659	2702



Antal startkort 2008-2010 per kommun.

Antal km:	2008	2009	2010
Mora	276241	151766	108100
Borlänge	290199	86761	95633
Orsa	45888	19690	23208
Hedemora	61373	25780	27981
Älvdalen	19845	4870	7527
Rättvik	50890		22251
Falun	192061	149740	252266
Ludvika	75424		11304
Malung-Sälen	66793	31344	25329
Smedjebacken	8795	11230	11205
Leksand	65424	19740	38840
Säter	10845	35390	24468
Gagnef		21050	16521
Vansbro		50960	29294
Avesta			84558
Övriga			895
Totalt	1163 778	608 321	783 246



Antal cyklade kilometer 2008-2010 per kommun.

Medverkan i media

Pressmeddelanden skickades ut innan starten av kampanjen, vid resultat av Sommarcykla, när Hösttrampa startade och vid kampanjens slut. Det resulterade i följande inslag i media:

- SVT Gävle Dala
http://svt.se/2.33557/1.2003016/kampanj_ska_fa_oss_valja_cykeln?lid=senasteNytt_1850748&lpos=rubrik_2003016
- SVT Gävle Dala (Rättvik)
- http://svt.se/2.33557/1.2004797/allt_fler_satsar_pa_cykel?lid=puff_2004797&lpos=rubrik
- Radio Dalarna
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=161&artikel=3702671>
- Dala-Demokraten <http://www.dalademokraten.se/sida/id/120639/>
- DT (Orsa) <http://www.dt.se/nyheter/orsa/article650281.ece?service=print>
- DT (Hedemora) <http://www.dt.se/nyheter/hedemora/article651646.ece>
- DT (Hedemora) Orientera på cykel
<http://www.dt.se/nyheter/hedemora/article651647.ece>
- DT - Trafikprojekt får pengar. <http://www.dt.se/nyheter/dalarna/article684061.ece>
- DT (Leksand) Kommunchefen ute och cyklar
<http://www.dt.se/nyheter/leksand/article694743.ece>
- DT (Ludvika) Cykelkampanj har nått Ludvika
<http://www.dt.se/nyheter/ludvika/article730106.ece>
- DT (Mora)
- DT (Hedemora) De cyklade långt
<http://www.dt.se/nyheter/hedemora/article783496.ece>
- Radio Siljan

Hela Dalarna Cyklar arbetsgrupp har haft möten med Trafikverket och Region Dalarna för att diskutera en fortsättning för utmaningen och utvecklande av cyklingen i länet. Ett cykelseminarium för att utveckla cykelturismen i länet hölls i februari 2011, dit kommunernas kontaktpersoner bjöds. Naturskyddsföreningen och Cykelfrämjandets seminarium för regional cykelplanering 7 maj 2011 har också spridits i gruppen kring Hela Dalarna Cyklar.

Utvärdering och diskussion

Vi har fått många glada tillrop att kampanjer som Hela Dalarna Cyklar är bra och inspirerande. Att så många som en tredjedel av deltagarna, d v s ca 900 personer, inspirerats att cykla mer tack vare kampanjen tycker vi är ett riktigt bra resultat. Idéerna på startkortet kan användas till att utveckla cyklingen i länet.

Vi har haft arbetsgruppsmöten med muntlig utvärdering. Vi anser att idén är mycket bra, men att konceptet behöver utvecklas. Det är trots allt få deltagare för en län med ca 250 000 invånare. Det krävs nya former för att locka fler deltagare. Några idéer är att utmana arbetsplatser att tävla mellan varandra, att trycka startkortet i dagstidningar och reklamblad samt att utveckla en hemsida för kampanjen. Det är tidskrävande att ragga priser och svårt att år efter år få sponsring till annonser.

En mycket bra tillgång är det nätverk av resurspersoner som byggts upp under åren. En viktig framgångsfaktor, som saknas, är kontinuitet - att man vet att kampanjen återkommer varje år. Flera kommuner har frågat hur det blir med fortsättning framöver och vi har inte haft något svar att ge.

Utvärdering skedde även genom en e-postenkät till deltagande kommuner. Se resultat i bilaga.

Det tar tid att etablera ett sådant här koncept och vi hoppas att det kan fortsätta i en eller annan form framöver. Vi märker tydligt att det behövs en regional aktör för hållbara transporter där cykling är en viktig del. Vi sneglar till exempel på X-MaTs (miljöanpassade transporter) i Gävleborg som gör väldigt mycket bra. I Dalarna finns inget motsvarande organ. I enkäten anser de flesta att Region Dalarna bör vara denna samordnare och pådrivare.

Ekonomisk redovisning

<i>Kostnader</i>	<u>Budget</u>	<u>Utfall</u>
Lön	67 200	66 987
Hyra, bredband, tel mm	8 000	7 292
Annonser	60 000	60 000
Priser/profilmaterial	40 000	42 738
Möten	2 000	475
Övrigt, mest porto/frakt	2 000	2 888
Summa	179 200	179 200

<i>Finansiering</i>	<u>Budget</u>	<u>Utfall</u>
Sponsring Dalarnas Tidn	60 000	60 000
Bidrag Trafikverket	90 000	90 000
Egen insats	29 200	29 200
Summa	179 200	179 200

Kontaktperson: Lillian Lundin Stöt, Naturskyddsforeningen Dalarna, Strandg. 10, 792 30 Mora, lillian.lundin@naturskyddsforeningen.se, 0250-166 33, 070-273 91 55.